

Un projecte a Ístria (Croàcia) indagarà el comerç i la xarxa viària en època romana

Andrew McLean, becari postdoctoral MSCA al grup **GIAP**, participarà en una nova excavació arqueològica a Istria, Croàcia!

La campanya forma part del projecte de recerca **Economic Landscapes of Roman Istria** (en anglès, “paisatges econòmics de l’Ístria Romana”) —dirigit per **Davor Bulić**, **Candace M. Rice** i el mateix **Andrew McLean**—, que pretén reconstruir l’organització econòmica del jaciment de **Barbariga** en el context de l’Ístria romana i aconseguir noves evidències sobre el funcionament del comerç romà i el paper que hi tenia la xarxa viària.

Les excavacions començaran al maig de 2024 i s’espera que es repeteixin en diverses temporades.

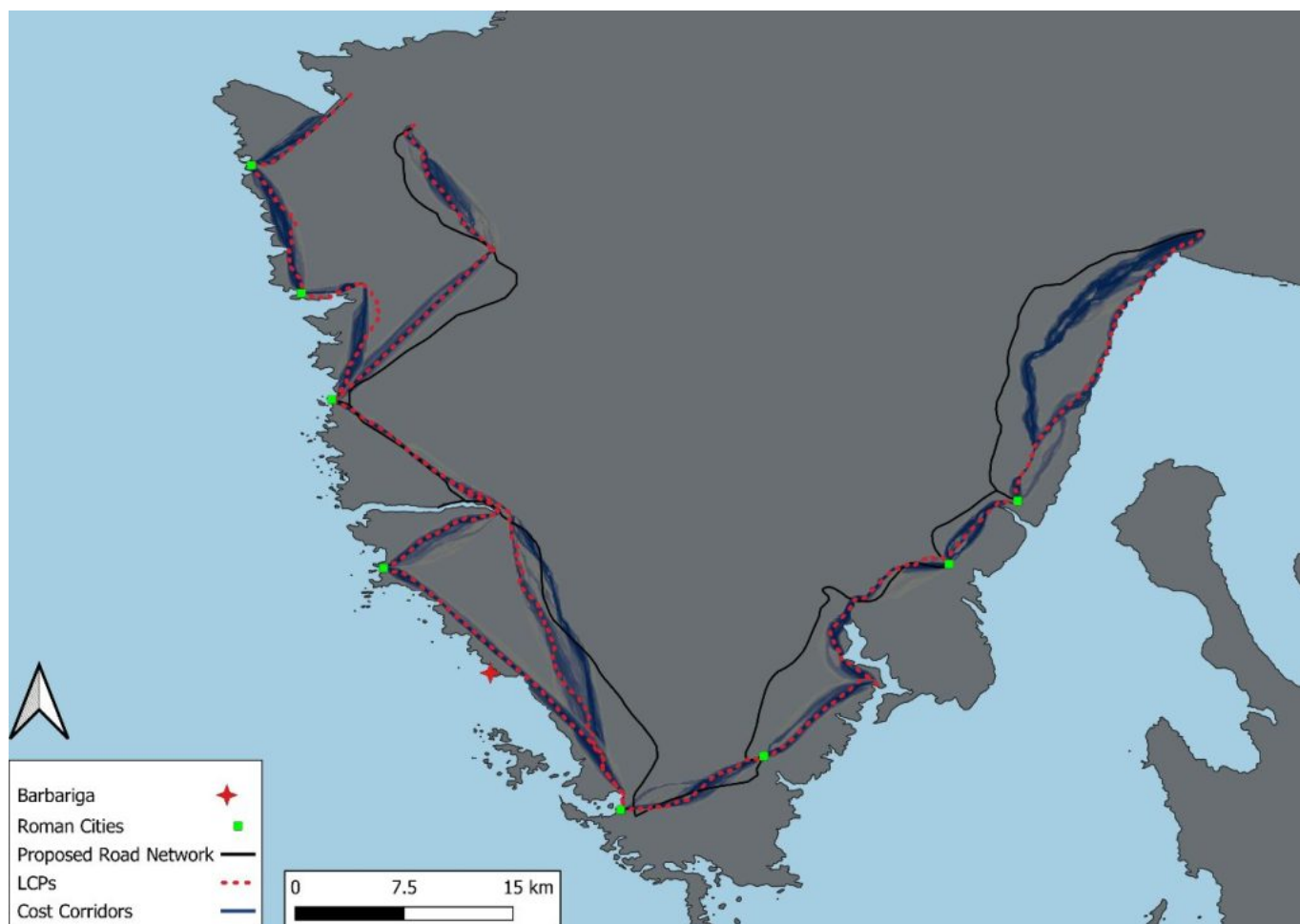
El projecte **Economic Landscapes of Roman Istria (ELRI)** és una nova col·laboració entre la **Universitat Juraj Dobrila de Pula** i el **Joukowsky Institute for Archaeology and Ancient World (Brown University)**. Posa el focus sobre el jaciment de Barbariga que, en època romana, fou un important centre de producció d’oli d’oliva a la costa sud-oest d’Ístria, Croàcia.

En l’antiguitat, la península d’Ístria era coneguda tant per la seva producció d’oli d’oliva i vi com per la producció de les àmfores amb què es transportaven aquests productes a tot l’Imperi, però tenim un coneixement limitat de la naturalesa i l’abast d’aquesta producció ja que els jaciments de la zona s’han investigat de manera desigual.

Les exploracions a Barbariga a principis dels anys 50, si bé mai van ser publicades, van revelar una gran instal·lació de producció d'oli d'oliva amb almenys vuit premses d'oli. Mentre aquestes exploracions només van descobrir una part del jaciment, no hi va haver evidència d'espais residencials, suggerint que les premses eren part d'una instal·lació de producció centralitzada, de tipus industrial, rarament vista fora de l'Àfrica del Nord romana. La producció en aquesta escala va ser sens dubte significativa per al desenvolupament econòmic d'Ístria i del propi Imperi Romà.

Una comprensió detallada dels processos i modes de producció al jaciment de Barbariga pot portar a una nova interpretació dels efectes de la colonització romana, el comerç i, sobretot, el rol de la connectivitat i la xarxa viària de transport.

Selecció d'espais d'interès arqueològic i xarxa viària aproximada de l'Ístria romana. Imatge elaborada per Andrew McLean (ICAC-CERCA).

El projecte de recerca Economic Landscapes of Roman Istria (ELRI) abordarà aquestes qüestions mitjançant la investigació de la producció agrícola i ceràmica al jaciment, a nivell regional i supra-regional. A nivell metodològic, **combinarà tècniques de prospecció geofísica, recerca paleoambiental i excavacions estratigràfiques** amb l'objectiu d'aconseguir dades cronològiques i espacials d'alta resolució amb què interpretar els efectes de la integració de l'Istria en les xarxes de transport romanes.

En una fase inicial, el setembre de 2023 es va dur a terme una prospecció exploratòria amb radar penetrant al sòl (GPR), amb el Prof. **Fabian Welc** (Universitat Cardinal Stefan Wyszyński, Varsòvia). Es van obtenir uns resultats inicials molt prometedors, amb indicis d'estructures a gran escala en gran part de l'àrea estudiada, més enllà de la zona que ja s'havia excavat prèviament. Ara l'equip està planificant prospeccions addicionals amb GPR i magnetometria per dur-les a terme durant el 2024.

Imatge de la prospecció duta a terme per l'equip del projecte ELRI el setembre de 2023. Foto: Davor Bulić (cedida).

Com a part de la primera campanya arqueològica, l'equip del projecte netejarà i registrarà digitalment la part del jaciment ja excavada per assegurar que estigui documentada de manera completa i precisa abans de centrar-se en àrees seleccionades per a excavacions addicionals. Això facilitarà també l'avaluació de l'estat de conservació i les necessitats de conservació del jaciment.

Barbariga és un element important del patrimoni cultural de Croàcia, ja que es tracta d'un dels jaciments més importants de producció d'oli d'oliva en època romana a Ístria (si no el més gran), una regió en la qual l'oli d'oliva encara és una part significativa de l'economia. Per això, el projecte codirigit per Mclean vol contribuir al seu estudi i conservació, per tal de fer-lo accessible al públic.

Sobre l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC-CERCA)

L'**Institut Català d'Arqueologia Clàssica** (ICAC-CERCA) és un **centre CERCA** creat com a consorci el 2003 per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. És una institució catalana amb vocació internacional, puntera en la recerca i conservació del patrimoni arqueològic. Té la seu a Tarragona, ciutat reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 2000. Els seus investigadors i investigadores treballen per comprendre el passat a través de l'estudi de les restes arqueològiques i promoure la preservació del llegat històric. **Som CERCA!**

Per a més informació, visiteu el lloc web de l'ICAC a www.icac.cat.

